

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: Kž.51/04
Brčko, 02.07.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od: predsjednika suda Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, te sudija Kadrić Zijada i Tešić Dragane, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Antolović Olge, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog M. J. iz B., zbog produženog krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 2 Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH i krivičnog djela nesavjesnog rada u službi iz člana 366 stav 2 Krivičnog zakona Federacije BiH, te optužene V. M. iz B., zbog krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH, odlučujući po žalbama optuženog M. J. i njegovog branioca - advokata O. M. iz B., branioca optužene V. M. – advokata M. G. iz B. i Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.203/02 od 05.03.2004. godine, u javnoj sjednici vijeća održanoj u prisustvu Zamjenika javnog tužioca Brčko Distrikta BiH Fatić Sadike, optuženog M. J. i njegovog branioca - advokata O. M., te optužene V. M. i njenog branioca - advokata M. G., donio je 02.07.2004. godine i javno objavio

P R E S U D U

Žalbe optuženog M. J. i njegovog branioca – advokata O. M. se **ODBIJAJU** kao neosnovane, dok se **DJELIMIČNO UVAŽAVAJU** žalbe Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i branioca optužene V. M. – advokata M. G., i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.203/02 od 05.03.2004. godine, **PREINAČAVA** u odluci o krivično-pravnoj sankciji, tako da se optuženom M. J., zbog krivičnih djela za koja je prvostepenom presudom oglašen krivim, i to: za produženo krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 2 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 10/2003), opisano pod tačkama 1, 2, 3, 4 i 5 izreke pomenute presude, uz primjenu navedenog zakonskog propisa te članova 50 tačka 2 i 51 stav 1 tačka d) Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci**, a za produženo krivično djelo – Nesavjestan rad u službi iz člana 366 stav 2 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, opisano pod tačkama 6 i 7 izreke pomenute presude, uz primjenu navedenog zakonskog propisa i članova 41 tačka 2 i 42 stav 1 tačka 4 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, **utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 5 (pet) mjeseci**, te se optuženi **M. J.**, za oba navedena krivična djela, uz primjenu člana 54 stav 1 i 2 tačka b) Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **OSUĐUJE NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE**,

dok optuženoj **V. M.** za krivično djelo – Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, opisano pod tačkama 1, 2 i 8 izreke prvostepene presude, za koje je

tom presudom oglašena krivom, uz primjenu navedenog zakonskog propisa te članova 50 tačka 2; 51 stav 1 tačka e), i čl. 61 i 62 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud **izriče uslovnu osudu, kojom se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca, koja se neće izvršiti ukoliko optužena za vrijeme od dvije godine ne učini novo krivično djelo.**

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o Ź e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud BD BiH) broj Kp.203/02 od 05.03.2004. godine optuženi M. J. oglašen je krivim da je radnjama opisanim pod tačkama 1, 2, 3, 4. i 5. izreke navedene presude, počinio produženo krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 2 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ-a BD BiH – "Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 10/2003), za koje mu je taj sud uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te odredbi članova 50 tačka 2 i 51 stav 1 tačka d) KZ-a BD BiH, koje se odnose na ublažavanje kazne, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci, te da je radnjama opisanim pod tačkama 6. i 7. izreke pomenute presude počinio produženo krivično djelo – Nesavjestan rad u službi iz člana 366 stav 2 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ-a F BiH), za koje mu je isti sud uz primjenu navedenog zakonskog propisa te odredbi članova 41 tačka 2 i 42 stav 1 tačka 4 KZ-a F BiH, koje se odnose na ublažavanje kazne, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca, te je optuženog M. J. uz primjenu člana 54 KZ-a BD BiH, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci.

Istom presudom prvostepeni sud je oglasio krivom optuženu V. M. da je radnjama opisanim pod tačkama 1, 2. i 8. izreke navedene presude, počinila krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 1 KZ-a BD BiH, pa ju je za isto uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te odredbi članova 50 tačka 2 i 51 stav 1 tačka e) KZ-a BD BiH, koje se odnose na ublažavanje kazne, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca.

Na osnovu člana 188 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) optuženi M. J. i V. M. su obavezani da plate, svako od njih na ime paušala za rad suda iznos od po 100,00 KM, te da solidarno nadoknade troškove krivičnog postupka sudu u iznosu od 1.171,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 198 stav 3 ZKP-a BD BiH oštećeni Brčko Distrikt BiH je sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućen na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu su u zakonskom roku izjavili optuženi M. J. i njegov branilac - O. M. advokat iz B., zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povreda materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni s prijedlogom da drugostepeni sud navedene žalbe uvaži, ukine pobijanu presudu te nakon održanog pretresa optuženog M. J. oslobodi od optužbe ili da preinači pobijanu presudu tako što će optuženog M. J. osloboditi od optužbe; branilac optužene V. M. - advokat M. G. iz B. zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog

činjeničnog stanja, odluke o kazni i troškovima krivičnog postupka s prijedlogom da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači tako da optuženu V. M. oslobodi od optužbe, ili da joj izrekne uslovnu osudu te da je oslobodi od plaćanja troškova krivičnog postupka, i Javno tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Javno tužilaštvo BD BiH), koje se žali zbog odluke o kazni i to samo u odnosu na optuženog M. J., s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH, žalbu Tužilaštva uvaži, pobijanu presudu preinači tako da optuženog M. J., za učinjena krivična djela osudi na kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju u odnosu na kaznu zatvora koja mu je izrečena prvostepenom presudom.

Javno tužilaštvo BD BiH je podneskom Kt.br.252/02 od 16.04.2004. godine dalo odgovor na žalbe optuženog M. J. i njegovog branioca – advokata O. M., te branioca optužene V. M. – advokata M. G., ističući da su navedene žalbe neosnovane te je predložilo da se iste kao neosnovane odbiju.

I branilac optuženog M. J. – advokat O. M. je 19.04.2004. godine dao pismeni odgovor na žalbu Javnog tužilaštva BD BiH ističući da je navedena žalba neosnovana pa je predložio da se ista kao neosnovana odbije.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj 29.06.2004. godine svi navedeni podnosioci žalbe, kao i pomenuti podnosioci odgovora na žalbu su ostali pri navodima i prijedlozima iz žalbi, odnosno odgovora na žalbu.

Ovaj sud je u smislu odredbi člana 306 ZKP-a BD BiH ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kom se pobija žalbama: Javnog tužilaštva BD BiH, optuženog M. J. i njegovog branioca – advokata O. M., te branioca optužene V. M. – advokata M. G., pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Optuženi M. J. prigovara da se pred prvostepenim sudom protiv njega nije mogao voditi krivični postupak pošto on kao poslanik uživa imunitetsku zaštitu koja mu nikad nije oduzeta od nadležnog organa a niti se on odrekao imuniteta. Kako je uprkos navedenim činjenicama prvostepeni sud protiv njega proveo krivični postupak i donio pobijanu presudu, smatra da je time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

I branilac optuženog M. J., advokat O. M. prigovara u istom pravcu kao i optuženi ističući da je njegov branjenik kao delegat bio na profesionalnom radu u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, u periodu od 01.05.2001. god. do 31.01.2003. godine, te da je od 01.02.2003. godine pa do danas poslanik – stalno zaposlen u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH (zašto je kao dokaz uz žalbu priložio sudu uvjerenje broj: 03-34-2-34-3/04 od 31.03.2004. godine izdato od sekretara Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH). Kako se u toku istrage njegov branjenik, koji je tada imao status osumnjičenog, **pozvao na imunitet, a imunitet mu nikada nije oduzet od strane nadležnog Doma Parlamentarne skupštine BiH**, to u smislu odredbi člana 209 ZKP-a BD BiH, Javno tužilaštvo BD BiH nije moglo provesti istragu niti podići optužnicu prije nego što pribavi odobrenje nadležnog organa a niti se mogao protiv njegovog branjenika voditi krivični postupak pred Osnovnim sudom. Provodeći postupak protiv njegovog branjenika koji je uživao pravo na imunitet i donoseći pobijanu presudu, prvostepeni sud je po ocjeni navedenog žalioca, počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka f) ZKP-a BD BiH.

Vijeće ovog suda ocjenjuje da nije osnovana tvrdnja optuženog M. J. i njegovog branioca da je na naprijed opisani način prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju žalitelji ukazuju. Naime, nije sporna činjenica da je optuženi M. J., kada je protiv njega Javno tužilaštvo BD BiH pokrenulo krivični postupak bio delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH i da je shodno članu 3 tačka 2 Zakona o imunitetu ("Službeni list BiH", broj 12 od 15.7.1997. godine, te shodno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu – "Službeni glasnik BiH", broj 3 od 20.03.1999. godine) imao pravo na imunitet.

Međutim, u smislu odredbi člana 4. pomenutog Zakona o imunitetu, protiv lica koja imaju pravo na imunitet, nije postojala mogućnost pokretanja krivičnog ili građanskog postupka, odnosno njegovog daljeg vođenja, a ako je isti postupak bio pokrenut, u smislu odredbi člana 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu, bila je obaveza njegove obustave, ali pod uslovom ako se lice koje je uživalo **pravo na imunitet, na to svoje pravo pozvalo i to sve dok nadležni organ u svakom konkretnom slučaju na odluči o oduzimanju imuniteta.**

U konkretnom slučaju M. J., je kao osumnjičeni, zbog predmetnih krivičnih djela, u toku istrage, na zapisnik Javnog tužilaštva BD BiH KTA.101/01 od 30.08.2001. godine, pred Šefom Zamjenika javnog tužioca Jamina Danetom i zamjenikom Javnog tužioca Fatić Sadikom, **nedvosmisleno izjavio da ne želi koristiti imunitet od krivičnog gonjenja, te da se ne poziva na imunitet.** Takvu svoju izjavu je isti potpisao, te kod takvog stanja stvari, pošto se osumnjičeni M. J. nije pozvao na imunitet, to Javno tužilaštvo BD BiH ili Sud nisu bili u obavezi da od nadležnog organa (u konkretnom slučaju od Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH) traže da isti odluči o oduzimanju imuniteta delegatu M. J. Javnom tužiocu BD BiH nije, u smislu člana 209 ZKP-a BD BiH trebalo odobrenje nadležnog državnog organa da provede istragu protiv M. J., odnosno odobrenje da protiv istog podigne optužnicu, a niti je prvostepeni sud, provodeći krivični postupak protiv optuženog M. J. i donoseći pobijanu presudu – povrijedio propise krivičnog postupka o postojanju odobrenja nadležnog organa, tako da isti sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka f) ZKP-a BD BiH, na koju se navedeni žalioци pozivaju.

I po odredbama Zakona o imunitetu BiH, koji je Odlukom proglasio Visoki predstavnik za BiH Paddy Ashdown ("Službeni glasnik BiH", broj 32 od 7.11.2002. godine, optuženi M. J. je kao delegat u Domu naroda, odnosno poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, imao mogućnost i pravo pozvati se na svoj imunitet u odbrani u krivičnom postupku, ali isti to nije učinio.

Branilac optuženog M. J. dalje prigovara da je izreka pobijane presude pod tačkom 1. protivrječna razlozima presude i činjenicama utvrđenim na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, te da je time navedeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH. Tako sud izrekom presude utvrđuje da je M. Đ. dodijeljen stan i ako nije postojao opšti akt o raspodjeli stanova, dok iz svjedočenja Č. S., M. K., A. B., A. P. i E. Š., proizilazi drugačije, da je takav opšti akt postojao. Isto tako navedeni sud izrekom presude utvrđuje da je njegov branjenik, M. Đ. pribavio korist u vidu sticanja stanarskog prava, iako je u toku dokaznog postupka utvrđeno da je M. Đ. vratio sporni stan Vladi Brčko Distrikta BiH, 01.09.2001. godine – dakle, godinu dana prije nego što je protiv M. J. podignuta i potvrđena optužnica.

Ovaj sud ocjenjuje da ne stoji prigovor branioca optuženog M. J. da je iz razloga koje naprijed opisuje, izreka pobijane presude pod tačkom 1. protivriječi razlozima presude. Razlozi koje daje prvostepeni sud, a kojima opravdava utvrđenu činjenicu da nije postojao opšti akt iz stambene oblasti, te razlozi koje taj sud daje za utvrđenje u izreci presude da je optuženi M. J. pribavio M. Đ. korist u vidu sticanja stanarskog prava na spornom stanu, su u skladu sa činjenicama utvrđenim u izreci pobijane presude. Prema tome, prvostepeni sud nije u pobijanoj presudi počinio naprijed navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju branilac optuženog J. u žalbi ukazuje.

Naprijed navedeni prigovor branioca optuženog J. u suštini predstavlja prigovor da je zbog pogrešne ocjene dokaza prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje, i to konkretno činjenice: da nije postojao opšti akt iz stambene oblasti za trajnu dodjelu stanova te da je M. Đ. od strane M. J., pribavljena korist u vidu sticanja stanarskog prava na spornom stanu.

I optuženi M. J. navodi da su sva tri sporna stana od ranije a i sada u vlasništvu Distrikta Brčko; da su Đ. i Z. stan vraćeni Distriktu, te da ni on nije stan privatizovao, tako da samim tim za Opštinu B., odnosno Distrikt ne postoji šteta. Osim toga ističe da stanarska prava po zakonu nisu u prometu te da se na osnovu stanarskog prava ne stiče nikakva korist iako suprotno tome, ali pogrešno zaključuje prvostepeni sud u pobijanoj presudi. Zbog toga što drugom nije pričinjena šteta a ni pribavljena korist, smatra da u radnjama za koje se tereti, a koje su opisane pod tačkama 1, 2. i 3. izreke pobijane presude nema bića krivičnog djela.

Dalje optuženi J. ističe da sud nije uvažio činjenice da je na osnovu svjedočenja vijećnika u tzv. Općinskom vijeću administrativnog aranžmana B. – R., i to: M. I., B. S., F. O., A. M., Z. O., M. K., te drugih svjedoka, i to: Č. S., H. J., M. D., Z. N., S. Č., A. B., Š. A. i dr., utvrđeno da su tokom čitavog perioda, od početka 1996. godine pa do proglašenja Distrikta postojali kriteriji za raspodjelu stanova i to za posebno određene kategorije, kao što su: kadrovski stanovi; stanovi za porodice invalida; za porodice poginulih – šehida; za socijalne slučajeve itd., te da je po ovlašćenju Općinskog vijeća, za rješavanje kadrovskih potreba za stanove, isključivu nadležnost imao Općinski načelnik, kao nosilac izvršne vlasti.

Prigovori optuženog M. J. i njegovog branioca koji su naprijed iznijeti, a kojima se ustvari osporava tačnost utvrđenja bitnih činjenica pod tačkama 1, 2. i 3. izreke pobijane presude, **su po ocjeni ovog suda neopravdani.**

Prvostepeni sud je dao pravilnu ocjenu iskaza svih svjedoka na koje se optuženi M. J. i njegov branilac pozivaju u žalbi, pri utvrđivanju činjenice da li je postojao opšti akt iz stambene oblasti kojim se utvrđuju kriteriji i mjerila za dodjelu na trajno korištenje novoizgrađenih stanova, (bez značaja je činjenica da je postojao opšti akt, odnosno Pravilnik kojim je regulisana dodjela stanova iz humanitarnog fonda, na privremeno korištenje prognanicima i raseljenim licima).

Ocjenu značaja iskaza navedenih svjedoka odbrane, pri utvrđivanju pomenute bitne činjenice, koju je dao prvostepeni sud, u cjelosti usvaja ovaj sud.

Pri utvrđivanju činjenice da li je optuženi M. J. zloupotrebom službenog položaja pribavio sebi te M. Đ. i S. Z. korist u vidu sticanja stanarskog prava, bez značaja su činjenice koje optuženi Jusufović i njegov branilac ističu u žalbi: da su od momenta izgradnje sporni stanovi bili i ostali svojina Opštine B., odnosno

Distrikta Brčko, da navedene stanove Đ. i Z. kao ni optuženi J., nisu privatizovali, te da su Đ. i Z. vratili stanove Vladi Brčko Distrikta, i to Đ. i prije nego što je protiv optuženog J. podignuta i potvrđena optužnica.

Bez ikakve sumnje i po ocjeni ovog suda stanarsko pravo predstavlja korist za onog kome je pribavljeno, tako da je bez logike i ozbiljnih argumenata tvrdnja optuženog J. da stanarsko pravo ne predstavlja nikakvu korist za imaooca istog. Bez značaja je prigovor optuženog M. J. da sud spekulira kada utvrđuje da je on znao da su Đ. i Z. u vrijeme dodjele spornih stanova već imali stanarsko pravo na stanovima u B., (tvrdi da on tu činjenicu nije znao) kao i prigovor njegovog branioca da optužba tu činjenicu nije dokazala. Bespotrebno je u činjenični opis optužnice kao i tačke 1. i 2. izreke pobijane presude, unijeta činjenica da je optuženi M. J. znao da su M. Đ. i S. Z. od ranije nosioci stanarskog prava na stanovima koji su im dodijeljeni u B., jer ta činjenica nije od odlučnog značaja pri utvrđivanju da li u radnjama optuženog ima obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja.

Branilac optuženog M. J. ističe da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH i time što izreka pod tačkom 2. pobijane presude tereti njegovog branjenika da je S. Z. pribavio korist u vidu sticanja stanarskog prava, iako je to u suprotnosti sa činjenicama koje su utvrđene u dokaznom postupku i razlozima presude. Navodi da je u dokaznom postupku utvrđeno da je aranžman B.–R. udružio sredstva u iznosu od 26.479,00 KM, sa Kantonalnom agencijom za privatizaciju T. radi kupovine četverosobnog stana u T., te da je ugovor o udruživanju sredstava potpisao njegov branjenik M. J., dok je rješenje o dodjeli tog stana na korištenje S. Z., donio Upravni odbor Kantonalne agencije za privatizaciju a ne M. J., tako da njegov branjenik nije pribavio S. Z. korist u vidu sticanja stanarskog prava.

Ovaj sud ocjenjuje da nije osnovana tvrdnja branioca optuženog J., da su razlozi koje je dao prvostepeni sud u pobijanoj presudi u suprotnosti sa utvrđenom činjenicom pod tačkom 2. izreke pobijane presude, da je optuženi M. J. pribavio S. Z. korist u vidu sticanja stanarskog prava, tako da prvostepeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju branilac optuženog M. J., ukazuje.

Imajući u vidu sadržinu navedenog prigovora istim se u stvari osporava tačnost činjenice utvrđene od strane suda, da je optuženi M. J. pribavio S. Z. korist u vidu sticanja stanarskog prava.

Optuženi M. J. u žalbi ističe da je pogrešna ocjena prvostepenog suda da je on kao Načelnik Općine dodijelio stanove: sebi, M. Đ. i S. Z., pošto iz iskaza svjedoka E. Š. jasno proizilazi da je navedeni svjedok kao sekretar Službe za društvene djelatnosti izdao rješenja za stanove koji su dodijeljeni njemu i M. Đ., dok je S. Z. stan dodijelio Upravni odbor Agencije za privatizaciju.

Priznaje da je on učinio radnje potpisivanja ugovora o udruživanju sredstava u vezi nabavke stanova za njega te M. Đ. i S. Z., ali da tim njegovim radnjama nije nastala nikakva šteta a niti korist, nego je nastao ugovor – obligacija, koja se mogla ali nije morala izvršiti. Ukoliko ugovori nisu bili u skladu sa zakonom i budžetskim mogućnostima, oni su se u smislu člana 27 stav 4 i 5 Zakona o proračunima – budžetima u F BiH, mogli obustaviti, a zašto nisu, nije na njemu odgovornost jer on uopšte nije potpisnik virmanskih naloga za plaćanje obaveza po navedenim ugovorima. Smatra da neopravdano prvostepeni sud nije uzeo u obzir navedene činjenice.

Naprijed navedeni prigovori kojima se osporava tačnost utvrđenog činjeničnog stanja **su po ocjeni ovog suda, neopravdani.**

Nesporna je činjenica da je optuženi M. J., kao Načelnik Općine B.–R. 02.04.1999. godine, u ime te Općine, zaključio i potpisao ugovor o udruživanju sredstava za kupovinu četverosobnog stana u T., namjenjenog za S. Z., kojim ugovorom je obavezao Općinu B.–R. za iznos od 26.479,00 KM, koji je iz budžetskih sredstava te općine kasnije i isplaćen za kupovinu navedenog stana.

Bez obzira što nakon izgradnje, odnosno kupovine navedenog stana za potrebe S. Z., Općina B.–R., odnosno njen načelnik M. J. nisu S. Z. izdali rješenje o dodjeli navedenog stana, nego je rješenje istom izdao drugi udružilac sredstava – Kantonalna agencija za privatizaciju T. gdje je Z. obavljao dužnost direktora, pravilno je prvostepeni sud zaključio da je optuženi M. J. omogućio S. Z. pribavljanje stanarskog prava, koje nesumnjivo predstavlja korist.

Da optuženi M. J. nije zaključio ugovor o udruživanju sredstava radi kupovine stana namijenjenog S. Z., kojim ugovorom je obavezao Općinu B.–R. da plati dio cijene tog stana u iznosu od 26.479,00 KM, stan za Z. ne bi bio kupljen, te bez stana Z. ne bi mogao steći stanarsko pravo koje je uslov za otkup stana.

Nepotrebno optuženi M. J. prigovara da on kao načelnik Općine B.–R. nije izdao rješenja za pomenuta tri stana jer tako nešto sud nije ni utvrdio.

Prvostepeni sud je na osnovu iskaza svjedoka E. Š. i drugih provedenih dokaza, koje je taj sud naveo i analizirao, nedvojbeno utvrdio da je optuženi J. naložio E. Š., sekretaru Sekretarijata za društvene djelatnosti Općine B.–R., da sačini i potpiše rješenja o dodjeli stana na trajno korištenje, kako njemu tj. optuženom M. J., tako i M. Đ., a što je Š. i učinio, te su M. Đ. i optuženi M. J., na osnovu tih rješenja zaključili ugovore o korištenju stana i stanove preuzeli a te činjenice optuženi u žalbi ne osporava.

Tačno je to što optuženi M. J. tvrdi u žalbenom prigovoru da samim činom potpisivanja ugovora o udruživanju sredstava vezano za kupovinu stanova za njega, te M. Đ. i S. Z., ni njemu a ni pomenutim licima nije pribavljena korist. Međutim, bez tih radnji koje se odnose na potpisivanje pomenutih ugovora o udruživanju sredstava za kupovinu stanova, a kojima je stvorena novčana obaveza za Općinu B–R da plati dio cijene za stanove, ne bi bile preduzete druge, kasnije radnje, bilo od samog optuženog ili drugih lica, koje su opisane pod tačkom 1, 2. i 3. izreke pobijane presude, tako da kada se posmatra ukupno djelovanje optuženog M. J. opisanog pod navedenim tačkama izreke pobijane presude, nesumnjivo se zaključuje da je isti omogućio pribavljanje stanarskog prava kako sebi tako i M. Đ. i S. Z., a koje nesumnjivo za njih predstavlja korist i neophodan uslov da bi se moglo ući u otkup navedenih stanova.

Branilac optuženog M. J. dalje u žalbi navodi da na strani 16. pasus 3. obrazloženja pobijane presude sud analizira iskaz svjedoka E. Š. te navodi da svjedoku nije poklonio vjeru u dijelu iskaza da je postojao opšti akt za dodjelu stana M. Đ., dok na strani 25. stav 2 obrazloženja iste presude sud navodi da je iskaz svjedoka E. Š. prihvatio kao iskren i poklonio mu povjerenje, iz čega proizilazi da je navedeni sud u kontradikciji te da je nemoguće utvrditi da li je poklonio vjeru navedenom svjedoku ili nije. Ako mu je poklonio vjeru onda je izreka presude u suprotnosti sa razlozima presude te time ne bi bili tačni navodi izreke presude da nije postojao opšti akt o raspodjeli stanova, i na iznijeti način bi po ocjeni branioca postojala bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH.

Navedeni žalbeni prigovor je po ocjeni ovog suda neopravdan jer se iz obrazloženja pobijane presude jasno zaključuje da prvostepeni sud poklanja vjeru iskazu svjedoka E. Š. sem u dijelu koji se odnosi na tvrdnju navedenog svjedoka da je postojao opšti akt za trajnu raspodjelu stanova, na osnovu kog je dodijeljen sporni stan M. Đ. Prema tome navedeni sud nije u kontradikciji pri ocjeni iskaza svjedoka E. Š. te je jasno u kom dijelu iskaza je sud povjerovao a u kom nije povjerovao iskazu navedenog svjedoka. Prema tome, prvostepeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju branilac optuženog J. ukazuje.

Prigovarajući na ocjenu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke M. J., koju je dao prvostepeni sud, branilac optuženog J. ističe da navedeni sud u cijelosti prihvata nalaz i mišljenje pomenutog vještaka smatrajući ih stručnim, objektivnim i datim u skladu sa važećim Zakonom o proračunima, iako je na glavnom pretresu prilikom unakrsnog ispitivanja vještak bio kontradiktoran u odnosu na svoj pismeni nalaz i mišljenje te se opravdano postavlja pitanje da li je sud poklonio vjeru pismenom nalazu pomenutog vještaka ili onome što je vještak usmeno iznio na glavnom pretresu pred tim sudom, pa ako je poklonio vjeru onome što je vještak usmeno iznio na glavnom pretresu onda je izreka pobijane presude u kontradikciji sa usmenim izlaganjem vještaka te samim tim i razlozima presude, tako da je time, po ocjeni žalioaca, prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH.

Branilac optuženog J. dalje ističe da je prvostepeni sud vještacima odbrane iz ekonomsko-finansijske oblasti, i to: mr. H. A., grupi vještaka koji su vještačili ispred Ekonomskog instituta T., a to su: dr. S. S., dr. N. Š., prof. dr. R. K., T. Đ. – dipl.ecc, i dr. M. K., koji su eksperti u oblasti u kojoj su vještačili, posvetio samo jednu rečenicu tvrdeći da njihova vještačenja nisu u skladu sa zakonom tako da time, po ocjeni žalioaca, navedeni sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama te je time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH.

U prigovoru na ocjenu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke te iskaza svjedoka odbrane koju je dao prvostepeni sud u pobijanoj presudi, optuženi M. J. ističe da taj sud neprihvatljivo temelji presudu na jednoj činjenici, a to je vještačenje vještaka optužbe M. J. koji je na sudu priznao da mu je u ovom predmetu prvi puta da vještači iz oblasti budžeta, dok s druge strane isti sud zanemaruje iskaze 25 svjedoka odbrane (svaki kompetentan za oblast iz koje je svjedočio) te vještačenje vještaka finansijsko-računovodstvene struke mr. A. H., koji je vještačio preko 20 godina najkrupnije i najsloženije slučajeve širom BiH, i supervještačenje Ekonomskog instituta iz T., gdje su angažovani renomirani univerzitetski profesori i stručnjaci za budžet. Dalje navodi da prvostepeni sud neutemeljeno konstatuje da vještaci odbrane nisu svoja vještačenja radili po Zakonu o budžetu iz 1998. godine te da stoga ta vještačenja nije uzeo u obzir. Smatra da je takva ocjena suda netačna pošto su vještaci odbrane vještačenja radili na osnovu pozitivnih zakonskih propisa i računovodstvene prakse.

Po ocjeni ovog suda u pogledu bitnih činjenica ne postoje razlike odnosno kontradiktornosti između onog što je vještak finansijske struke M. J. iznio u svom pismenom nalazu i mišljenju i onog što je isti vještak usmeno iznio na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, tako da se suprotna tvrdnja

branioca optuženog J., ne može uvažiti. Izreka pobijane presude nije u kontradikciji sa nalazom i mišljenjem pomenutog vještaka, odnosno sa tim razlogom presude te time nije počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju branilac optuženog J. ukazuje.

Isto tako nije objektivan prigovor istog žalioca da je prvostepeni sud, analizi, odnosno ocjeni nalaza i mišljenja vještaka odbrane, koji su obavili finansijsko vještačenje, posvetio samo jednu rečenicu jer se uvidom u obrazloženje presude utvrđuje drugačije stanje, pa se ne može prihvatiti ni tvrdnja navedenog žalioca da ne postoje razlozi o odlučnim činjenicama i da je učinjena bitna povreda odredba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH.

Prigovori optuženog M. J. i njegovog branioca na ocjenu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke (kako vještaka odbrane tako i vještaka optužbe) koju je dao prvostepeni sud, kao i prigovor optuženog J. na ocjenu iskaza svjedoka odbrane koju je dao isti sud su bez osnova.

Prvostepeni sud je pravilno ocijenio navedene dokaze kao i sve druge pravno relevantne dokaze, pa je dao jasne i logički prihvatljive razloge zašto je jedne dokaze (iskaze nekih svjedoka te nalaze i mišljenja nekog od vještaka) prihvatio kao pouzdane a zašto druge nije. Sve razloge prvostepenog suda u vezi ocjene izvedenih dokaza u cijelosti prihvata i ovaj sud.

U dijelu žalbe gdje prigovara na pogrešnost i nepotpunost činjeničnog stanja utvrđenog od strane prvostepenog suda, branilac optuženog J. navodi da prvostepeni sud nije prihvatio iskaze svjedoka M. B., R. K. i H. B., zbog toga što njihovi iskazi nisu potvrđeni nijednim pismenim dokazom o prispjecu, iz bilo kojeg državnog ili federalnog organa novčanih sredstava u budžet aranžmana B.–R., namijenjenih za poslanike iz Federacije u Narodnoj Skupštini Republike Srpske (strana 26 stav 2 obrazloženja presude). Pomenuti žalilac ističe da sud pri ocjeni navedenih iskaza svjedoka nije imao u vidu činjenicu da iz izvještaja o izvršenju budžeta za 1998. godinu i plana za 1999. godinu proizilazi da su prihodi iz budžeta Federacije i Kantona u tzv. budžet administrativnog aranžmana B.–R. predstavljali oko 65% ukupnog budžeta B.–R., a koja činjenica je nesporna i koju su potvrdili vještaci.

Optuženi M. J., osvrćući se u žalbi na isplatu novčanih sredstava opisanih pod tačkom 4. izreke pobijane presude (isplata po 1.000,00 KM za 18 poslanika u Narodnoj Skupštini RS, koji su povremeno dolazili iz Federacije BiH), i isplatu opisanu pod tačkom 5 izreke pobijane presude (nabavka obuće i odjeće, također za poslanike u iznosu od 9.006,44 KM) a za koje isplate se on tereti jer po utvrđenju suda u budžetu nisu bila posebno određena sredstva za navedene namjene, ističe da je svjedočenjem H. B. i R. K. utvrđeno da su sredstva za navedene namjene dodijeljena od strane Vlade F BiH, koja je u to vrijeme odobrio predsjednik Vlade E. B., i da su ta sredstva – neisplaćeni paušali, odnosno pomoć poslanicima za obavljanje svojih obaveza, ali navedena svjedočenja sud ne uzima u obzir zbog toga što nisu potvrđena nijednim pismenim dokazom premda od strane Tužilaštva iskazi navedenih svjedoka nisu dovedeni u pitanje.

Optuženi dalje ističe da iz svjedočenja i finansijskog izvještaja svjedoka M. A. proizilazi da su budžeti administrativnog aranžmana B.–R. za 1998. i 1999. godinu, u svojoj strukturi sadržavali oko 70% donacija – grantova od strane Federacije BiH i Tuzlanskog kantona. Svjedok je istakao da je donacije – grantove prikazao kumulativno, ne ulazeći u pojedinačne donacije.

Sud zanemaruje činjenicu da donirana sredstva podliježu liberalnijem – drugačijem režimu trošenja, što znači da se morala poštovati volja donatora ako se radi o ciljanim donacijama. Iz iskaza M. B., koji je u kritično vrijeme obavljao dužnost predsjednika Vlade Tuzlanskog kantona, proizilazi da je Vlada Kantona administrativnom aranžmanu B.–R. donirala sredstva za stambeno rješavanje, pa i kadrova, za političke stranke, za dočeke delegacija i raznih gostiju (s obzirom na postupak oko Arbitražne odluke). Svjedočenjem navedenog svjedoka je po ocjeni optuženog, takođe utvrđeno da su sredstva za uplatu dijela stana za S. Z.a dodijeljena iz Kantona kao grant – donacija, koja su samo prošla kroz budžet B.–R.

Dalje optuženi navodi da prvostepeni sud pogrešno smatra da je njegovim radnjama koje su opisane pod tačkama 6 i 7 izreke pobijane presude za B.–R., odnosno Distrikt Brčko kao pravnog sljedbenika navedene Općine, nastupila imovinska šteta. Sva vještačenja, kao i finansijska policija su utvrdili da je administrativni aranžman B.–R. u 1998. i 1999. godini, budžetski pozitivno poslovao, te da je stoga nejasno na osnovu čega sud temelji svoju ocjenu da je nastupila šteta.

Sud pogrešno temelji svoju ocjenu da šteta budžetu može nastati od strane budžetskih korisnika jer po ocjeni navedenog žalioaca ne može postojati šteta unutar budžeta, ukoliko je na nekim pozicijama u budžetu potrošeno više sredstava od planiranih a pri tome nije premašen budžet u cjelini, odnosno ukoliko nije budžet probijen globalno. Osim toga optuženi smatra da je apsurdna ocjena suda da je oštećen Brčko Distrikt koji u kritično vrijeme nije ni postojao a u koji je administracija administrativnog aranžmana B.–R. unijela imovinu od nekoliko desetina miliona KM (obnova kuća, infrastruktura, škole i dr. javni objekti) dok u Brčko Distrikt nije unijeta ni jedna konvertibilna marka kao obaveza.

Optuženi J. dalje ističe da je uobičajeno i u skladu sa zakonom, a što proizilazi i iz iskaza vještaka dr. prof. M. K., da su se svi pomenuti izdaci mogli isplatiti iako nisu planirani u budžetu, te da nije bila potrebna saglasnost budžetskih korisnika za preusmjerenje sredstva s jedne pozicije na drugu, tako da je besmislena i neprihvatljiva konstatacija suda kojom se utvrđuje suprotno.

Također, po ocjeni navedenog žalioaca prvostepeni sud zanemaruje opšte poznatu činjenicu utemeljenu na zakonu, da je on kao nosilac izvršne vlasti mogao vršiti preraspodjelu sredstava s jedne pozicije na drugu u okviru budžeta, ukoliko je takvih sredstava bilo.

Iz nalaza vještaka odbrane, i iz zakonskih propisa proizilazi da su izdaci opisani pod tačkama 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 izreke pobijane presude, mogli biti isplaćeni, odnosno namireni iz budžetskih rezervi, a što sud apsolutno zanemaruje i time po ocjeni optuženog J., čini povredu zakona.

Sud utvrđuje da se morao vršiti rebalans budžeta, što je po ocjeni optuženog J. besmisleno, pošto se po zakonu rebalans budžeta vrši u slučaju da dođe do prekoračenja istog u procentu većem od 10%, a kako do toga nije došlo, optuženi ističe, da nije trebalo vršiti rebalans budžeta.

Optuženi J. dalje u žalbi navodi da ga je prvostepeni sud oglasio krivim da je počinio radnje opisane pod tačkama 6 i 7 izreke pobijane presude, te time krivično djelo – Nesavjestan rad u službi, jer je propustio da prati izvršenje budžeta tako da su usljed toga isplaćena sredstva za političke stranke i reprezentaciju u većem iznosu od onog koji je bio planiran. Smatra da je i u ovom slučaju prvostepeni sud povrijedio odredbe Zakona o proračunima u F BiH, koje se odnose na izvršenje budžeta, i to odredbe člana 27 navedenog zakona, jer su u konkretnom slučaju pomoćnik načelnika za finansije i rukovodilac službe za

budžet i finansije, a ne on, bili odgovorni za provedbu propisa koji se odnose na budžet.

Po ocjeni ovog suda nije sporna činjenica da su Federacija BiH i T. kanton iz svog budžeta davali određenu novčanu pomoć Općini B.-R., te da su donacije, odnosno grantovi dati iz Federacije i T. kantona predstavljali oko 65 do 70% planiranih budžetskih sredstava Općine B.-R. u 1998. i 1999. godini. Međutim, bez obzira na tu činjenicu, pravilno prvostepeni sud nije poklonio vjeru svjedocima M. B., R. K. i H. B. da su novčana sredstva iz Federacije ili T. kantona, dostavljena budžetu Općine B.-R., radi isplate i podmirenja potreba poslanika iz Federacije BiH u Narodnoj Skupštini Republike Srpske, odnosno radi rješavanja stambenih pitanja kadrova u Općini B.-R.

Dovodeći iskaz navedenih svjedoka u vezu sa izvještajem Finansijske policije te nalazom i mišljenjem vještaka finansijske struke M. J., pravilno prvostepeni sud ocjenjuje iskaze tih svjedoka, i za tu svoju ocjenu daje logički prihvatljive razloge koje u cjelosti usvaja ovaj sud. Stoga ne stoje žalbeni prigovori optuženog J. i njegovog branioca da prvostepeni sud nije uzeo u obzir svjedočenja pomenutih svjedoka, odnosno prigovor da te iskaze nije pravilno cijenio pri utvrđivanju odlučnih činjenica.

Ne može se prihvatiti pouzdanom tvrdnja optuženog M. J. da su u 1998. i 1999. godini novčana sredstva isplaćena iz budžeta Općine B.-R., za čije nedozvoljeno trošenje se on tereti, bila ciljane donacije, pri čijoj potrošnji se morala poštovati volja donatora, jer za takvu tvrdnju nema nijednog pismenog dokaza.

Neprihvatljiv je prigovor optuženog M. J. da radnjama opisanim pod tačkama 6 i 7 izreke pobijane presude nije prouzrokovao štetu budžetu Općine B.-R., odnosno Distriktu Brčko, kao pravnom sljedbeniku te opštine. Suprotno tvrdnji optuženog zaključuje prvostepeni sud i za to daje logične razloge koji su u skladu sa odredbama Zakona o proračunima – budžetima u F BiH, pa te razloge prihvata ovaj sud.

Ne može se prihvatiti kao tačna tvrdnja optuženog J. da su se izdaci opisani pod tačkama 1 do 7 izreke pobijane presude mogli isplatiti iz budžeta B.-R. u 1998. i 1999. godini iako nisu bili planirani u budžetu, jer suprotno proizilazi iz odredaba člana 14 stav 1 Zakona o proračunima u F BiH, **gdje je propisano da se s budžetskih računa ne smiju isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni.**

Tvrdnja optuženog M. J. da je on, kao nosilac izvršne vlasti u Općini B.-R., imao pravo vršiti preraspodjelu sredstava s jedne pozicije na drugu u okviru budžeta, odnosno s jednog na drugog budžetskog korisnika, suprotna je odredbama člana 30 Zakona o proračunima u F BiH. Isto tako prigovor optuženog da se zbog navedenih isplata iz budžeta, za koje se on okrivljuje, nije trebao vršiti rebalans budžeta, ne može se prihvatiti jer suprotno proizilazi iz odredbi člana 8 i 21 stav 4 Zakona o proračunima u F BiH.

Tako je odredbama člana 21 stav 4 pomenutog zakona propisano da se svi prijedlozi o povećanju izdataka, zajedno s prijedlogom povećanja prihoda ili smanjenja iznosa neke druge pozicije izdataka rješavaju izmjenama i dopunama budžeta, to jest njegovim uravnoteženjem a podnose se parlamentu (na nivou opštine to bi bilo Općinsko vijeće) na razmatranje i donošenje prije njihova izvršenja.

Također ne stoji tvrdnja optuženog da su svi izdaci opisani pod tačkama 1 do 7 izreke pobijane presude, mogli biti isplaćeni, odnosno namireni iz budžetskih rezervi. To je suprotno odredbama člana 22 i 32 Zakona o

proračunima u F BiH, **koje propisuju da se hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave tokom budžetske godine podmiruju iz sredstava rezervi utvrđenih u godišnjem budžetu.** Izdaci za koje se tereti optuženi J. pod tačkama 1 do 7 pobijane presude, po ocjeni ovog suda niti su bili nepredvidivi ni hitni, a posebno nisu bili nepredvidivi i hitni oni izdaci koji se odnose za nabavku sporna tri stana.

Posebno je pitanje da li su se uopšte stanovi mogli nabaviti sredstvima budžeta Općine B.-R. za M. Đ. i S. Z., koji nisu bili u kritičnom periodu zaposleni u Općini B.-R., a na to pitanje kao i sva druga pitanja vezana za nabavku sva tri sporna stana, dao je prihvatljiv odgovor prvostepeni sud u pobijanoj presudi.

Bez osnova je i prigovor optuženog J. da na njemu nije odgovornost što su u kritičnom vremenskom periodu isplaćena sredstva za političke stranke i reprezentaciju u većem iznosu od onog koji je bio planiran. Naime, odredbama člana 52 stav 1 Uredbe sa zakonskom snagom o finansiranju javne potrošnje ("Službeni list R BiH", broj 5/95 od 10.02.1995. godine) koja je korištena pri izradi i donošenju odluke Općinskog vijeća o usvajanju plana budžeta Općine B.-R. za 1998. godinu, propisano je da je za izvršenje budžeta u cjelini odgovorna Vlada, odnosno izvršni organ općina (u konkretnom slučaju to bi značilo da je na nivou Općine B.-R. bio odgovoran Načelnik općine M. J., kao nosilac izvršne vlasti).

Članom 4. pomenute Odluke Općinskog vijeća o usvajanju plana budžeta Općine Brčko za 1998. godinu je propisano da trošenje sredstava od strane općinskih organa uprave i drugih korisnika budžeta će se vršiti **isključivo** uz saglasnost Načelnika općine i odgovornog lica Službe za stručne i zajedničke poslove općinskih organa uprave, kojoj je povjereno vođenje budžeta općine, dok je članom 8 navedene odluke propisano da o trošenju sredstava po toj odluci, rukovodilac Službe za stručne i zajedničke poslove općinskih organa uprave će najmanje jedanput mjesečno informisati Načelnika općine, te da će u slučaju da se neki od korisnika budžetskih sredstava ne bude pridržavao Odluke, istom biti obustavljen prenos sredstava u narednom periodu.

Odluka Općinskog vijeća o usvajanju budžeta Općine B.-R. za period od 01.01. do 31.12.1999. godine, je sačinjena i donijeta na osnovu Zakona o proračunima – budžetima u F BiH ("Službene novine F BiH", broj 20/98 od 21.5.1998. godine, a navedeni Zakon je stupio na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama F BiH"). Odredbom člana 27 stav 4 navedenog zakona je propisano da je u okviru svog djelokruga i ovlasti izvršitelj budžeta odgovoran za provedbu propisa koji se odnose na budžet, dok je članom 9 stav 1 navedene Odluke Općinskog vijeća propisano da je **za izvršenje budžeta odgovorno načelništvo općine.** U članu 12. iste Odluke je propisana obaveza rukovodioca Službe za stručne i zajedničke poslove da o trošenju sredstava po navedenoj Odluci, najmanje jedanput mjesečno informiše Načelnika Općine, te je propisano da u slučaju da se neki od korisnika budžetskih sredstava ne bude pridržavao odredaba navedene Odluke istom će biti obustavljen prenos sredstava u narednom periodu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, nesumnjivo proizilazi da je na osnovu pomenutih propisa optuženi M. J., kao Načelnik Općine bio odgovoran za izvršenje budžeta, te je shodno tome bio dužan da prati njegovo izvršenje i ukoliko uoči nepravilnosti, odnosno nezakonitosti vezane za trošenje budžetskih sredstava, mogao je i bio je dužan da preduzme potrebne mjere u cilju sprečavanja nezakonitog trošenja budžetskih sredstava. Prema tome, pravilno je

prvostepeni sud utvrdio da je optuženi J. propustio da prati izvršenje budžeta, tako da su usljed toga, isplaćena sredstva za političke stranke i reprezentaciju u većem iznosu od onog koji je bio planiran, te je na taj način radnjama opisanim pod tačkama 6 i 7 izreke pobijane presude, ostvario sva bitna obilježja jednog produženog krivičnog djela nesavjesnog rada u službi iz člana 366 stav 2 KZ-a F BiH. Stoga je neopravdan prigovor optuženog J. da je prvostepeni sud povrijedio odredbe Zakona o proračunima u F BiH, kada ga je oglasio krivim i za naprijed pomenute radnje.

S obzirom na naprijed navedeno, **ne stoji ni prigovor branioca optuženog M. J.** da se shodno odredbama članova 27 stav 5; 32 stav 4 i 45 stav 2 a u vezi sa članom 36 Zakona o proračunima – budžetima F BiH, te člana 11 Odluke o usvajanju plana budžeta Općine B.-R. za 1999. godinu, da zaključiti da su na nivou Općine B.-R. Sekretar Službe za stručne i administrativne poslove i njegova služba u Općini bili odgovorni za kontrolu i izvršenje budžeta, a ne optuženi M. J., kao općinski načelnik, pa sljedom toga ne stoji ni prigovor da je prvostepeni sud pogrešno primjenio materijalno pravo kada je zaključio da je optuženi M. J. kao Načelnik općine – službeno lice, propustio da prati izvršenje i kontrolu budžeta, te da je počinio krivično djelo opisano pod tačkama 6 i 7 izreke pobijane presude.

Optuženi M. J. i njegov branilac dalje prigovaraju da iz odredbi Zakona o konstituisanju novih općina u F BiH i izmjeni područja općina podijeljenih međuentitetskom linijom ("Službene novine F BiH", broj 6/98) proizilazi da teritorij dijela predratne Općine B. koji se nalazio u Federaciji (južno od međuentitetske linije) ni prije a ni poslije donošenja tog zakona nije bio općina već administrativni aranžman, koji nikada nije imao po zakonu izabrano Općinsko vijeće, koje bira Načelnika i donosi općinski budžet.

Kako se Zakon o proračunima – budžetima iz 1998. godine ne odnosi na administrativne aranžmane, nego se odnosi na budžete: Federacije BiH, kantona, gradova i općina, to za administrativni aranžman B.-R. nije ni postojala obaveza donošenja budžeta, pa je po ocjeni optuženog J. prvostepeni sud povrijedio član 7 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda kada je administrativni aranžman B.-R. tretirao kao općinu, te kada je u konkretnom slučaju ocjenjivao zakonitost njegovih radnji koje su opisane u izreci pobijane presude, u svjetlu navedenih odredaba Zakona o proračunima – budžetima u F BiH, koje nije trebao primijeniti, dok je po ocjeni branioca optuženog na iznijeti način prvostepeni sud pogrešno primjenio materijalno pravo.

Naprijed navedeni žalbeni prigovor optuženog J. i njegovog branioca su po ocjeni ovog suda neopravdani. Nesporna je činjenica da je na dijelu teritorija predratne Općine B., koji se nalazio na području Federacije BiH, bila organizovana Općina B., sa sjedištem u G. R., koja je imala općinske organe: Općinsko vijeće i Općinskog načelnika. Ta činjenica proizilazi iz Statutarne Odluke o organizaciji Općine u skladu sa Ustavom Federacije BiH, koja je donijeta od Skupštine općine B. 18.06.1994. godine. Dakle, Općina B.-R. je imala sve attribute koje su imale i druge općine: Općinsko vijeće; Općinskog načelnika i općinske organe uprave. Imala je i svoj pečat, svoje sjedište koje se nalazilo u G. R. Ista je od strane državnih organa u F BiH te drugih subjekata u Federaciji i van nje bila tretirana kao općina te je kao općina u praksi i funkcionisala. Primjenjivala je zakonske i druge propise koji su vrijedili na području F BiH, te koji su je obavezivali, te je kao općina donosila i svoje propise, kao i odluke o usvajanju i obračunu budžeta, koje su bile zasnovane na propisima BiH ili F BiH. Stoga je bez značaja prigovor optuženog J. i njegovog branioca, kada tvrde da Općina B.-R. nije bila ustrojena u skladu sa tada važećim

pozitivnim propisima u F BiH, te da i nije bila općina nego administrativni aranžman za koji nije postojala obaveza donošenja budžeta. Navedena Općina je postojala te je kao Općina i funkcionisla, njen organ – Općinsko vijeće je u skladu sa tada važećim propisima u F BiH, usvojio odluke o budžetu za 1998. i 1999. godinu. Optuženi M. J. je bio Načelnik navedene općine i bio je dužan da se pridržava zakona koji su važili za sve općine na području F BiH, kao i propisa koje je donosilo Općinsko vijeće B.-R..

Optuženi M. J. je još u žalbi prigovorio da je u krivičnom postupku koji je proveden protiv njega pred prvostepenim sudom povrijeđeno njegovo pravo zaštićeno članom 6 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, tj. pravo na pravičnu i javnu raspravu pred neovisnim i **nepriistrasnim**, zakonom ustanovljenim sudom. Ističe da je sudija Avdić Muhamed, koji je vodio krivični postupak protiv njega, bio pristrasan te da se prema njemu ponio krajnje revanšistički i osvetoljubivo iz ličnih pobuda smatrajući da je on, kao načelnik Općine B.-R. bio kriv što A. nije dobio kadrovski stan na P., što nije izabran za predsjednika suda u M., te ministra MUP-a TK-a.

Navedeni prigovor optuženog M. J. je neargumentovan i isti ničim nije dokazao da je u toku vođenja krivičnog postupka protiv njega pred prvostepenim sudom povrijeđeno njegovo pravo propisano u članu 6 pomenute Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, tj. pravo da mu se sudi pred **nepriistrasnim** zakonom uspostavljenim sudom. Isto tako ničim optuženi nije dokazao da je sudija A. bio pristrasan i da je pristrasnost sudije bila razlog zbog čega je osuđen u postupku pred prvostepenim sudom. Osim toga, ukoliko su postojali razlozi koji su doveli u opravdanu sumnju nepristrasnost sudije A., optuženi je prema važećim odredbama ZKP-a BD BiH imao mogućnost tražiti izuzeće – da mu ne sudi navedeni sudija, a iz podataka u krivičnom spisu je vidljivo da on to izuzeće nije tražio, što sve navodi na zaključak da nisu postojali nikakvi razlozi za pristrasnost pomenutog sudije.

Optuženi M. J. i njegov branilac O. M., iako prvostepenu presudu pobijaju i zbog odluke o kazni, u žalbi ne obrazlažu zbog čega su nezadovoljni izrečenom kaznom, ali se iz sadržaja žalbe da zaključiti da smatraju da kazna optuženom nije trebala biti izrečena pošto ocjenjuju da radnje za koje se optuženi tereti ne predstavljaju krivično djelo. Navedeni prigovori su po ocjeni ovog suda neosnovani, jer je prvostepeni sud pravilno utvrdio da je optuženi M. J. počinio krivična djela navedena u tačkama 1. do 7. izreke pobijane presude, i da je za ista krivično odgovoran, pa mu je sljedstveno tome morao izreći i krivičnu sankciju, koju je taj sud izrekao na način kao u izreci pobijane presude.

Kako je ovaj sud ocijenio da nisu opravdani žalbeni prigovori optuženog M. J. i njegovog branioca O. M. da je prvostepeni sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka, da je počinio povrede materijalnog prava, te da je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje u pobijanoj presudi, te kako je ocijenio da je neosnovan i prigovor na izrečenu kaznu optuženom, to je ovaj sud žalbu istih u cjelosti odbio kao neosnovanu.

Branilac optužene V. M., advokat M. G., obrazlažući u čemu se sastoji pogrešnost i nepotpunost činjeničnog stanja koje je utvrdio prvostepeni sud u pobijanoj presudi navodi da se postavlja pitanje saizvršilaštva njegove branjenice – optužene V. M. u izvršenju krivičnog djela za koje je oglašena krivom pod tačkom 1 i 2 izreke pobijane presude. Dalje navodi da je nelogičan i

pravno neodrživ zaključak suda da je optužena V. M. pri izvršenju navedenih krivično pravnih radnji postupila sa direktnim umišljajem.

Također ističe da u krivičnom spisu ne postoje dokazi da je optužena V. na bilo koji način učestvovala u zaključivanju ugovora o udruživanju sredstava radi nabavke stanova kao i pri zatvaranju finansijske konstrukcije cesijom u iznosu od 13.000,00 KM, pa su neodržive formulacije u presudi da su optuženi M. J. i V. M. "zajedno postupali".

Plaćanjem stana se ne stiče stanarsko pravo, a optužena V. nije omogućila sticanje stanarskog prava na dva stana, a zašto se okrivljuje. Sud je pogrešno utvrdio činjenicu da je optužena znala da u vrijeme kupovine stana za M. Đ., isti nije uopšte bio zaposlen u Općini B.-R. Sud je pogrešno utvrdio i činjenicu da je optužena V. znala da u budžetu Općine B.-R. za 1999. godinu nisu bila predviđena sredstva za plaćanje poslanika iz Federacije u Narodnoj Skupštini RS. Isto tako sud utvrđuje da je optužena "postupala protivno Uredbi o nabavci robe i usluga". Međutim, iz svih dokaza u spisu proizilazi da optužena nije vršila nabavku robe (odjeće i obuće) za poslanike, jer je nabavka izvršena ranije, dok je optužena samo po nalogu Načelnništva Općine naložila isplatu – plaćanje robe u iznosu od 7.329,00 KM.

Isto tako iz dokaza u spisu proizilazi da optužena nije vršila nikakva plaćanja poslanika. Nejasno je zašto sud ne prihvata iskaz svjedoka M. H. koja kaže: "da je optužena V. M. samo postupala po nalogu Načelnika, a da pri tome nije imala prava i ovlaštenje da kontroliše opravdanost tih naloga".

Sud olako prelazi preko iskaza svjedoka koji tvrde da su sredstva za kupovinu obuće i odjeće za poslanike iz Federacije BiH u Narodnoj Skupštini RS uplaćena za tu namjenu iz sredstava Federacije BiH, iako u prilog iskaza navedenih svjedoka govori činjenica da se budžet Općine B.-R. sastojao od 70% grantova (donacija) i od 30% vlastitih prihoda.

Branilac optužene V. M. dalje navodi da smatra da je sud neosnovano odbacio nalaz i mišljenje Ekonomskog instituta iz T., koje su radili pet doktora nauka. Isto tako smatra da je neprihvatljiva tvrdnja suda da je optužena V. M. počinila krivično djelo s direktnim umišljajem kad iz cjelokupnog spisa proizilazi suprotno – da je radila savjesno i u najboljoj namjeri.

Na kraju žalbe branilac optužene navodi da je sud shodno odredbama člana 188 stav 4 ZKP-a BD BiH trebao optuženu V. osloboditi obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka, pošto sama izdržava sedmočlanu porodicu, a što je bio i razlog da joj je sud postavio branioca po službenoj dužnosti. Smatra da bi plaćanjem troškova postupka bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optužene i njene porodice.

Po ocjeni vijeća ovog suda neosnovan je žalbeni prigovor branioca optužene V. M. da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi počinio neku od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

Isto tako, činjenično stanje koje je utvrdio prvostepeni sud pod tačkama 1, 2 i 8 izreke pobijane presude, vezano za optuženu V. M., rezultat je po ocjeni ovog suda pažljive i svestrane ocjene od strane prvostepenog suda odbrane koju su iznijeli optuženi M. J. i V. M. na glavnom pretresu pred tim sudom te izjava svjedoka i vještaka koji su saslušani na glavnom pretresu pred pomenutim sudom, kao i pismene dokumentacije koja se nalazi u krivičnom spisu, a na koju se poziva prvostepeni sud u obrazloženju presude.

Prvostepeni sud je dao potpune, jasne i logički prihvatljive razloge koji opravdavaju činjenično stanje koje se odnosi na optuženu V. M., pa te razloge kao opravdane prihvata i ovaj sud. Stoga nisu osnovani prigovori branioca optužene

V. M. da je činjenično stanje u pobijanoj presudi u odnosu na optuženu, pogrešno i nepotpuno utvrđeno.

Branilac optužene V. M. nije pružio prvostepenom sudu nijedan pouzdan dokaz o slabom imovnom stanju optužene koje bi bilo razlog da taj sud u smislu člana 188 stav 4 ZKP-a BD BiH, potpuno ili djelimično oslobodi optuženu od obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka, tako da je opravdana odluka prvostepenog suda kojom je optuženu obavezao da naknadi sudu troškove krivičnog postupka, tako da je shodno tome žalbeni prigovor branioca optužene neosnovan.

Što se tiče jednog od alternativnih prijedloga koje je branilac optužene V. M. postavio u žalbi, a to je prijedlog da Apelacioni sud prvostepenu presudu preinači u odluci o krivičnoj sankciji i optuženoj V. M., umjesto bezuslovne kazne zatvora, izrekne uslovnu osudu, **vijeće ovog suda je ocijenilo da je navedeni prijedlog osnovan.**

Naime, prvostepeni sud, pri odlučivanju o vrsti i visini krivične sankcije koju će izreći optuženoj V. M. za učinjeno krivično djelo, nije dao potreban značaj činjenici, kao olakšavajućoj okolnosti za optuženu, da je ista bila u podređenom položaju u odnosu na Načelnika Općine – optuženog M. J., odnosno okolnostima pod kojima je optužena počinila krivično djelo.

Imajući u vidu olakšavajuću okolnost koju je na strani optužene V. M. utvrdio ovaj sud, kao i one olakšavajuće okolnosti koje je na strani iste utvrdio prvostepeni sud, te cijeneći konkretnu težinu krivičnog djela koje je ista počinila, ovaj sud je ubjeđenja da će se u konkretnom slučaju utvrđenjem kazne zatvora optuženoj na način kao u izreci ove presude, te određivanjem da se ta kazna neće izvršiti ako optužena u roku od dvije godine ne učini novo krivično djelo (vrijeme provjeravanja) ostvariti potrebna krivično pravna zaštita, odnosno svrha krivično pravnih sankcija propisana u članu 7 KZ-a BD BiH, odnosno svrha uslovne osude propisana u članu 60 istog zakona.

Olakšavajuće okolnosti na strani optužene V. M., koje je utvrdio prvostepeni sud, kao i ona koju je utvrdio ovaj sud, **u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito olakšavajuću okolnost** koja je razlog za ublažavanje kazne, shodno odredbama članova 50 tačka 2 i 51 stav 1 tačka e) KZ-a BD BiH, pa je ovaj sud, primjenjujući te odredbe, optuženoj za učinjeno krivično djelo, u uslovnoj osudi, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od tri (3) mjeseca, koja je ispod minimuma kazne zatvora propisane u krivičnom zakonu za predmetno krivično djelo, smatrajući da će se tako utvrđenom kaznom zatvora i njenim uslovnim odlaganjem izvršenja postići potrebna krivično pravna zaštita.

Ocjenujući žalbene prigovore Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH, kojima se tvrdi da su prenisko odmjerene pojedinačne kazne zatvora optuženom M. J. za krivična djela za koja je oglašen krivim prvostepenom presudom te da je istom prenisko odmjerena jedinstvena kazna zatvora, ovaj sud je mišljenja da su isti prigovori djelimično opravdani.

Naime, pravilno Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH prigovara da optuženi M. J. još uvijek koristi sporni stan do kojeg je došao činjenjem krivično pravnih radnji te da pokrenuti krivični postupak protiv njega nije na istog imao uticaja da stan vrati u posjed vlasniku, tako da je i po ocjeni ovog suda, navedenu činjenicu trebalo optuženom cijeliti kao otežavajuću okolnost.

Također je opravdan žalbeni prigovor da prvostepeni sud pri odmjeravanju kazne optuženom J. nije dao potreban značaj činjenici da se radi o

produženim krivičnim djelima za koja ga je oglašio krivim, kao i prigovor da je taj sud pri odmjeravanju kazne optuženom precijenio značaj utvrđenih olakšavajućih okolnosti na strani optuženog.

Međutim, nije opravdan žalbeni prigovor Javnog tužilaštva BD BiH, da je optuženom M. J. trebalo pri odmjeravanju kazne za učinjena krivična djela, cijeliti kao otežavajuću okolnost činjenicu da je on u vrijeme izvršenja krivičnih djela obavljao funkciju Načelnika Općine i da je stoga prije svih drugih trebao da se stara o zakonitosti rada organa u općini, jer bez navedenog svojstva ne bi mogao ni izvršiti predmetna krivična djela.

Prigovor navedenog žalioca da prvostepeni sud nije optuženom J. mogao cijeliti kao olakšavajuću okolnost činjenicu da se oštećeni Brčko Distrikt BiH nije pridružio krivičnom gonjenju, koji žalilac obrazlaže tvrdnjom da upravo raniji saradnici optuženog M. J. i dalje rade na istim ili sličnim funkcijama, ali sada u organima Vlade Brčko Distrikta, kao njeni predstavnici, ovaj sud je ocijenio neargumentovanim, odnosno paušalnim.

Sud nije mogao uvažiti ni prigovor Javnog tužilaštva BD BiH da je optuženom M. J. prvostepeni sud, pri odmjeravanju kazne, kao otežavajuću okolnost trebao cijeliti "okolnosti pod kojima su djela učinjena", jer je takav prigovor neodređen tako da nije jasno koje su to okolnosti pod kojima je optuženi učinio krivično djelo a koje su ga trebale teretiti kao otežavajuća okolnost.

Neprihvatljiva je tvrdnja Javnog tužilaštva BD BiH da na strani optuženog J. uopšte nema osobito olakšavajućih okolnosti. Sve olakšavajuće okolnosti koje je utvrdio prvostepeni sud u pobijanoj presudi, **u svojoj ukupnosti predstavljaju** osobito olakšavajuću okolnost koja je opravdano prvostepenom sudu bila razlog, a to je razlog i ovom sudu, da primijeni odredbe o ublažavanju kazne i optuženom M. J. za počinjena krivična djela, utvrdi pojedinačne kazne zatvora ispod minimuma kazne zatvora koji je propisan u krivičnom zakonu za predmetna krivična djela za koja je oglašen krivim. Međutim, imajući u vidu one žalbene prigovore Javnog tužilaštva BD BiH koji su opravdani i koje je ovaj sud uvažio, dolazi se do zaključka da je prvostepeni sud, prilikom utvrđivanja pojedinačnih zatvorskih kazni optuženom za učinjena krivična djela, otišao u prevelikoj mjeri sa ublažavanjem zatvorskih kazni, tako da je valjalo djelimično uvažiti žalbu Javnog tužilaštva BD BiH te optuženom, također, primjenjujući odredbe o ublažavanju kazne, utvrditi veće kazne zatvora za učinjena krivična djela od onih koje mu je utvrdio prvostepeni sud u pobijanoj presudi, tako da je istom za produženo krivično djelo – Zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 377 stav 2 KZ-a BD BiH utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci, a za produženo krivično djelo – Nesavjestan rad u službi iz člana 366 stav 2 KZ-a F BiH, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) mjeseci, pa je istog uz primjenu člana 54 stav 2 tačka b) KZ-a BD BiH, za oba navedena krivična djela, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine. Ovaj sud ocjenjuje da su pojedinačno utvrđene kazne zatvora optuženom M. J. u mjeri navedenoj u izreci ove presude, kao i jedinstvena kazna zatvora, adekvatni konkretnoj težini učinjenih krivičnih djela i stepenu krivične odgovornosti njihovog počinioca te da će se tako utvrđenim pojedinačnim zatvorskim kaznama, odnosno jedinstvenom kaznom zatvora koja je izrečena optuženom M. J., postići potrebna krivično pravna zaštita, odnosno svrha kažnjavanja propisana u članu 42 KZ-a BD BiH.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno ovaj sud je donio presudu kao u izreci, a na osnovu člana 314 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH.

ZAPISNIČAR,

Olga Antolović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović